

hájó regényes történet 7
nie Nichols regénye nyo
kben: Ruth Taylor és
a páratlanul gazdag kei
napig kerül vetítésre,
szerdán d. u. 3, 5 és 7
ön csak két előadásban:
telyárak valamennyi elő
10 és 20 lej.

u. 3, 5 és 7 órákor nagy
er műsor: Rapid szerelem,
7 felvonásban, a főszere
ester Gonklyn és George
nászahájó. Annie Nichols
vonásban, a főszerepek
aylor és James Hall
és 10 lej.

11 órákor: Matiné, ka
szk műsorral. Helyárak:

u. 5 és 7 órákor nagy
: Rapid szerelem, víg
ásban, a főszerepekben
lynn és George Bancroft,
Annie Nichols regénye 7
a főszerepekben: Ruth
mess Hall. Helyárak: 20

MUSOR

ZEPEURÓPAI

április 21.

Grammofón. 12.30: H

mmofón. 16: Zenekar.

19: Grammofón. — 20:

Régi olasz dalok. 21.25:

ri hangv. Utána Verdi

e-szimfónia.

Zeneári hangv. 9.30:

rádió házikvartettje. —

Pontos időjelzés. időj

4: Meseidőútán. 4.45:

időjárás. 5: „Gárdonyi

hagyatéka”, felolvasá

uss, Lehár, Moszkovsz

h, Rozsnyai, Newin mű

a nyelvoktatás. 7: Elő

peronáz előadása: Ha

1: Pontos időjelzés. idő

1: Cigányzene.

uss est. 21.55: Haydn:

5: Zeneári hangv.

est.

Tánczene.

: Rádiózenekar. Schu

szkij—Korszakov, Liszt,

Strauss műveiből.

17.45: Filharmónikusok

90: Mascagni: Paraszt

ia grammofónon.

Leóncaivallo: Bajazzók

Operett.

sz hangv.

és zeneári hangv. Pae

ffelli, Gomes, Mascagni,

uss műveiből. — 20.50:

Grammofón.

Hangverseny. 19.30:

életutáni zene.

: Operettzene.

peraszettek. — 22.45:

dűjáték.

rdetések

gzett komoly munkaerő
t állást vállal. Levele
ére a kiadóba.

obb vidéki üzem, szá
elsőrendű önálló szak
Ajánlatok „Sapka

en fejt kóser téhen és
t egy tehéntől fejt
tó Schwartz Ignác
ben. Reg. Ferdinand

r házikoszt — kihor
u. 10. alatt. Hátul az

lal német, román és
gyon olesón, esetleg
„Jó pedagógus” jel

XIV. EVF. * 89. SZAM
Cluj—Kolozsvar, 1931
április 22 Szerda
5691 EV Ijar 5

Taxa postal
platite ir
No. 224

Ara 5 lej

Biztonság és kiadóhivatalk
Mr. Baron L. Pop (v. Brassau
ucon) 10 szám. Telefon 8-77

ELOFIZETESI ARAK:

Félévre . . . . . 600 lej
Negyedévre . . . . . 1200 lej
Egy hónapra . . . . . 110 lej

KULFÖLDI

ELOFIZETESI ARAK:
Egy hóra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénzem)
Egy évre 10 dollár

Hirdetések tarifa szeriel
kötetnek fel

Uj Kelet

Előfizetés

Hírlevél

Ramsetter Robert

BUDAPEST

KELET

A magyar és német pártok nem döntöttek a felajánlott tárcák ügyében
A liberális párt és a kis pártok feltételei nélkül támogatják az új kormányt

Nem lesz sem diktatura, sem infláció

JORGA és ARGETOIANU elrendelték:

**Nincs többet miniszteri audienca,
Elbocsátják a felesleges tisztviselőket,
Negyvennyolc órán belül el kell intézni az aktákat,
Pontosan fizessék a tisztviselőket és nyugdíjasokat**

A Jorga kormány konszolidálódott és megkezdte munkáját

Bucuresti-Bukarest, április 21. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Jorga-kormány helyzete az első napok izgalmai után mára nemcsak hogy megszilárdult, de lapjelentések szerint szinte teljesen konszolidáltnak tekinthető. Ez a váratlan eredmény elsősorban Jorga koncilians magatartásának tulajdonítható azoknak a rendkívül diplomatikus és ügyes proklamációknak, amelyeket Jorga részben az ország közvéleményéhez, részben a politikai pártokhoz intézett. Tagadhatatlan, hogy az ország közvéleménye az első napokban érthetően megriadt a Jorga—Argetoianu kormányzástól. Joggal tartott mindenki egy részt attól, hogy az új kormány kalandos pénzügyi politikát fog inaugurrálni és nem nélkülözött minden alapot az a feltevés sem, amely diktatórikus terveket tulajdonított az új kormánynak. Jorga maga is tisztában volt azzal, hogy megkezdésére megbízatása milyen kombinációkra adott alkalmat és éppen ezért az új kormánynak első dolga volt ezeket az aggodalmakat eloszlatni.

Nem lesz infláció

Ami az új kormány pénzügyi politikáját illeti, a miniszterelnökség ma a következők közzétételét becsátotta ki:

„Az utóbbi napokban különböző Híob hírek terjedtek el a kormány pénzügyi terveiről, amelyek nyugtalanították a közvéleményt. Ezek a tendenciós hírek minden alapot nélkülöznek. A kormány sem revalorizációra, sem bankjegykibocsátásra nem gondol és semmiféle olyan intézkedésre nem fog sor kerülni, amely a stabilizációs törvényeket bármilyen tekintetben is érintené.”

Diktatura sem lesz

Ami a diktaturáról szóló híreket jelenti, ezeket a vezioakat Jorga miniszterelnök hivatalos lapja, a Neamul Romanesc cáfolja meg. A lap mai számában vezetőhelyen közli az alábbi sorokat:

„Jorga nyíltan kijelentette, hogy dik-

taturára nincsen szükség és ezen kijelentése semmilyen kétséget sem hagy maga után. Erélyesen, de igazságosan fog kormányozni, senkisé megfogja azonban azt mondhatni, hogy ez a diktatura.”

A Jorga-kormány új miniszterei tegnap valamennyien már át is vették hiva-

talaik vezetését és meg is kezdték a reszortügyek intézését. A belügyi tárcának a sorsa még mindig bizonytalan, a külügyi tárca kérdése azonban elintézésre nyert, mert Ghica herceg római követ táviratilag közölte Jorgával, hogy a külügyi tárcát elfogadja és rövidesen utnak indul hazafelé.

Jorgának mindenre van ideje

Az új kormány egyébként meglepően gyorsan dolgozik. Jorga úgy a katonai előadásait és kijelentette, hogy ezentul is megtartja rendezes a kurzusokat. Még arra is volt ideje Jorgának, hogy tegnap este résztvegyen a bukaresti Nemzeti Színházban Ovidius című darabjának a premierjén. Ennek ellenére az új miniszterelnök rendkívül határozottan, energikusan és gyorsan látja el a miniszterelnök ség és az ideiglenesen vállalt belügyi tárcá ügyeit.

Tegnap Jorga belügyminiszteri minőségben rendeletet intézett a prefektusokhoz, amelyekben utasította őket, hogy további intézkedésig maradjanak a helyükön. A tartományi igazgatók lemondását azonban elfogadta a kormány.

A mai döntő minisztertanács

Az új prefektusok kinevezéséről a szerdai minisztertanács fog dönteni. A hivatalos lap csütörtöki száma már közölni fogja az új prefektusok kinevezését. Ugyancsak a szerdai minisztertanács fogják elhatározni, hogy feloszlatják-e a tartományi igazgatóságokat. Ezt a kérdést még nem döntötték el egymás között a kormány tagjai. Ha a tartományi igazgatóságok további fenntartása mellett döntene a kormány, egy a mai minisztertanácsban a prefektusokkal egyidejűleg kinevezik az új tartományi igazgatókat is. Ha Jorgának sikerülne megegyeznie a nemzeti parasztpárttal, úgy lehetséges, hogy egyes tartományi igazgatókat a helyükön fognak maradni.

Ugyancsak a mai minisztertanács fog foglalkozni a községi és megyei tanácsok sorsával is. Egyelőre nem valószínű, hogy ezeket a tanácsokat feloszlatják, mert a kormány nem akarja a lakosságot fölösleges választási izgalmaknak kitenni.

Uj kinevezések

Mint miniszterelnök Jorga a tegnapi nap folyamán egész halom kinevezést eszközölt. Racovita tanárt a beszarabiai közigazgatás állandó ellenőrzésével bízta meg. Az erdélyi adminisztráció inspicialisával Stefan Metes kolozsvári egyetemi tanárt, az erdélyi jorgista párt elnökét és Puscariu szatmári esperest bízta meg. Szó van arról, hogy a kolozsvári prefektus Metes Péter volt liberális prefektus lesz.

Andronesco postavezérigazgató helyébe Jorga Oteteleseanut, a meteorológiai intézet igazgatóját nevezte ki. Oteteleseanu nemrégiben még az averescanu párt tagja volt, most azonban Grigore Filipescu Vlad Tepes Ligájának egyik oszlopos tagja.

Marinescu belügyi adminisztratív államtitkárt felmentették állásától, helyette Goma Paul közigazgatási vezérfelügyelőt nevezték ki.

Jorga a lakására invitálja a kérvényezőket

Jorga miniszterelnök a közigazgatási minisztériumban is megkezdte a reszortügyek intézését. Mihelyt átvette hivatalát, (Folytatása a negyedik oldalon)

valevőleg egyik fontos támaszát jelentette az olasz fasizmusnak s a spanyol-olasz tengeri egyezmény, amely még Primo de Rivera idejében jött létre: komoly bázisa volt annak az imperialista törekvésnek, amely a Földközi tengeren hegemoniát akart szerezni a fasiszta érdekeknek. De ezenfelül is, a spanyol diktatura és a spanyol monarchia mintegy nyugati örszeme volt az európai reakciónak. Bukácsa tehát a demokratikus és szociális haladás egy új és jelentős erőforrását nyitotta meg, amely kétségtelenül éreztetni fogja hatását az egész európai politikában, de legfőképpen a leszerelés kérdésében. Az angol munkáspárt,

illetőleg munkáskormány leszerelési törekvéseinek Németországban, Ausztrián, Csehszlovákián kívül most Spanyolország is egyik jelentős támaszává lett, annál is inkább, mert hiszen az új spanyol rezsimben a hangadó vezérszerepet a szocialisták töltik be, akik természetesen követni fogják az Internacionale legújabb utasítását, mely az összes munkáspártokat a leszerelés biztosításának feltételén kiküzdésére utasította.

Briand és a békére törekvő francia polgári politikuskok a köztársasági Spanyolországban erős biztosítékot nyertek az olasz, illetőleg fisiszta törekvésekkel szemben. Bizonyos, hogy a

spanyol köztársaság Franciaországgal való közelsége és minden bizonnyal kialakuló szoros baráti nexusa erősen le fogja hűteni Mussolini háborús és uszító kedvét, mert hiszen Franciaország immár nem fog elszigetelten állani a kontinensen fasiszta-ellenes politikájával.

Ha ebből a szempontból nézzük a spanyol forradalom vívmányait, úgy azokat feltétlenül kedvezően kell megítélnünk, mert hiszen nemcsak egy évszázadokon keresztül elnyomott nép lendületes és erőteljes megújulására adott alkalmat, hanem hozzájárult a béke nemzetközi biztosításának meg-alapozásához is.

Politikai pálfordulók konjunkturája van, de a jelentkezők nem tudják, hogy kihez forduljanak

Keresem a Jorga pártot — sehol nem találok...

Politikai pártkeresés Kolozsváron, amelyről csak színes riport kéréseben lehet beszámolni. Önjelölt elnök és önjelölt párttagok között meg tudom, hogy a Jorga párt mindenestől Bukarestbe utazott

Jelentkezők figyelmébe: Jorga párt kolozsvári elnökének címe: str. Stroiescu 12.

Cluj-Kolozsvár, április 21.

— Halló! Mondja csak szerkesztő ur, nem tudja, hogy ki a kolozsvári Jorga-párt elnöke?

— Aztán miért kérde doktor ur? Talán csak nem akar jelentkezni?

— Ugyan, dehogyan... csak... csak... csak... teccik tudni, csupán érdeklődésből... Mert ugyebár illik tudni... Nemde?

A törvényszék folyosóján zajlott le ez a rövid beszélgetés és az ügyvéd ur, aki a Jorga-párt iránt érdeklődött, félre nem magyarázható kérdéseimről megzavarva, siető léptekkel távozott. De még ugyanabban az órában újabb három érdeklődő akadt utamba. A Jorga-párt léte vagy nemléte láthatólag legfontosabb problémájuk lett. Eddig azt hiszem keveset törődtek vele. Mintahogy, szegyenkezve be kell vallanom, nekem sem volt halvány sejtelmem arról, hogy létezik-e egyáltalában Kolozsváron Jorga-párt.

Gondolom, riporteri kötelességem kiszolgáltathatni az érdeklődőknek mindazon adatokat, amelyeket egy óra leforgása alatt a kolozsvári Jorga-párttól összegyűjtöttem. Illetőleg talán így: amit a Jorga-párttól összegyűjtöttem volna:

A Jorga-párttól se jót, se rosszat nem sikerült összegyűjtenem. A Jorga-párt mint olyan nem létezik. Csak vezetői léteznek.

Menjünk szép sorjában.

Kiléptem a törvényszék épületéből és az utcán elfogtam az első ismerőst.

— Mondja csak, nem tudja véletlenül, hogy ki a Jorga-párt kolozsvári elnöke?

A fiatal ember, aki kiváló kávéházi szakember, kissé gondolkodott és így felelt:

— Ugy emlékszem, hogy talán dr. Caba Vasile, az ismert kolozsvári ügyvéd... De ezt nem állíthatom határozottan... Lehet, hogy más politikai vonatkozásban hallottam ezt a nevet. Mindenesetre nézzem utána...

A „Patria“ szerkesztőségében a kisebb-ségi újságíróknak hivatalból járó hangos üdvözléssel fogadnak.

— Fiuk, nem tudjátok, ki a Jorga-párt kolozsvári elnöke?

— En, — zug ki egy erőteljes bariton a belső szobából. Sabau kollégám a Patriától vállalja az elnökséget. Az elnöknek járó respektussal közeledem hát feléje, míg a népes szerkesztőség kollektive és egyénileg is azon töri a fejét, hogy ki a Jorga-párt kolozsvári frakciójának elnöke. Végre egyikük kideríti:

— Néhány évvel ezelőtt az állami levéltárnál voltam tisztviselő. A főnököm, Metes Stefan professzor, ugy emlékszem exponált jorgista volt... Menjen talán hozzá... Str. Stroiescu 12. Ott van az irodája.

Egy leányiskola udvarán, egyenruhás, üde kislányok közül bebukom az állam ódonlevegőjű levéltári irodájába. A tárva

BIZTOS
existencia
az otthonban
Havonta 800
lej és még
több is!

Mind ezt megkaphatja a REKORD általános gyorskötőgéppel, mivel a készített harisnyákat és kötöttárukat jó árérték arányban átveszik és ezáltal biztosítják Önnek a jövedelmet. Sem előismeret, sem nagy tőke nem szükséges. Személyes betanítás kívánatra díjtalan. Megelégedett vevőinktől százával kapjuk az elismerőleveleket. Ez egy olyan kedvező alkalom Önnek, ami nem mindenkor mutatkozik. Vegye hasznát a hirdetésünknek és még ma kérje kimerítő, képes ingyenes tájékoztatónkat

Rekord Kötőgépek, Medias 17.
Hatóságok, intézetek, kolostorok és egyesületek is a mi számtalan vevőnkhez tartoznak. Nőegyleteknek fontos.

nyitva hagyott ajtón belépve, egy lélekkel sem találkoztam. Hatalmas tömeg régi iratesemő, foszlott fedélű könyvek lepik el a szoba falait. A szomszéd szobában sem találkozom emberrel. Egész székérdék állami iratot vihettem volna el. Nem tettem. Benyitottam a harmadik ajtón is.

— Metes Stefan pártelnök urat keresem — mondom bemutatkozás után az íróasztal mellett ülő fiatal embernek. A fiatal ember kissé csodálkozva néz rám, aztán így felel:

— A tanár ur Bukarestben van... Hát persze. Ezt mingyárt gondolhattam volna. Kár volt idejönnöm.

— És politikai ügyben, ugyebár?

Kissé vonakodva válaszol:

— Hát... már egy hete ott van... vasárnapra vártuk... Közben aztán bekövetkeztek a politikai események és azért Bukarestben maradt. De egy-két napon belül... amikor tisztulni fog a helyzet a politikában... Akkor majd tessék felkeresni, mert biztosan érdekes dolgokat fog mondani...

Ajánlom az összes leendő jorgisták figyelmébe. Pár nap múlva hazajön. Pontos címe: Str. Stroiescu 12.

A fentemlített fiatal embertől kaptam még egy címet. E cím tulajdonosa nem elnök, csak valami hasonló. Tagja a

kolozsvári tagozat elnökségének. Dr. Sergescu egyetemi tanár.

Az egyetemen:

— Tessék a lakásán keresni a tanár urat. Str. Berde 3.

A Berde ucca 3 számú ház második emeletén apró tábla hirdeti: Prof. Univ. dr. Sergescu.

A csengetésre kis, egyenruhás diágyerek nyit ajtót.

— A professzor ur Bukarestbe utazott... Tessék. A Jorga-párt egész vezetősége Bukarestbe utazott. A kis diágyerek leolvasta arcomról a meglepetést:

— In chestiuni politice (politikai kérdésekben...) — mondja fontoskodva — de pár nap múlva hazajön... Ha üzenetet akar hagyni, tessék felírni egy cédulára.

Lent az utcán megint ismerőssel találkoztam.

— Hol voltál?

— Hogy hol voltam? — kérdezem büszkén — a Jorga-párt kolozsvári tagozatának elnökénél voltam.

— Eddig nem is tudtam, hogy Kolozsváron is van Jorga-párt. Hát van?

— Hát van? — kérdelem én is. — Hát hol van?

Felelet:

— Hát Bukarestben van... (—)

Az adóbevételek hetvenszázalékát tarthatják vissza a nyugdíjasok és köztisztviselők illetményeinek rendszeres kifizetésére

Cluj-Kolozsvár, április 21. A kolozsvári pénzügyigazgatósághoz Bratescu államtitkár aláírásával a pénzügyminisztériumnak egy levele érkezett meg, amely utasítja a pénzügyigazgatóságot, hogy a jövőben az adóbevétel hetven százalékát tartsa vissza az állami tisztviselők és nyugdíjasok járandóságaira.

Eddig ugyanis az volt a rendszer, hogy az adóhivataloknak a Banca Nationalához kellett befizetniük adóbevételeiket és csak külön kiutalás alapján kérhették vissza a pénzt az állami

tisztviselők és a nyugdíjasok illetményeinek kifizetésére. Nagyrésztben ez a rendszer volt az oka annak, hogy sem a tisztviselők, sem a nyugdíjasok nem kaphatták meg rendszeres illetményeiket és olykor, különösen a nyugdíjasoknak, hónapokig kellett és kellett ma is várniuk és a pénzügyigazgatóságoknál ácsorogni, hogy hozzájuthassanak járandóságukhoz.

Remélhetőleg ez az az üdvösnek ígérkező újítás országos érvényű és így megszünteti az eddigi anomáliát.

A francia parlament előtt fekszik a gyógyíthatatlan betegek elpusztításáról szóló törvényjavaslat

Egy híres orvostanár nyilatkozata az „euthanasiáról“

Párizs, április 21. Most terjesztették a francia parlament elé a gyógyíthatatlan betegek elpusztításáról szóló törvényjavaslatot, amely a menthetlenek szenvedését igyekszik megrövidíteni. A javaslat benyújtására az szolgáltatót okot, hogy az utóbbi időben sok esetben hivatkozott a gyilkos a törvényszék előtt arra, hogy az áldozat maga kérte fel, hogy szabadítsa meg rettenetes kínjaitól. A benyújtott javaslat nagy ellenzésre talált egy a parlamentben, mint a társadalom legszélesebb rétegeiben. Az orvosi kar részéről Lebon M. dr. a leghevesebb ellenzője a „jótékony“ gyilkolásnak. Vele alkalmas volt személyesen beszélgetni. A nagyhírű professzor igen érdekesen fejtette ki, hogy miért ellenzi ezt a humánusnak mondott tervet.

— A jótékony“ gyilkos, új néven „Euthanasia“, korunk egyik legnagyobb szegényfoltja, s a kultura areulcsapása, — kezdte Lebon dr.

— Sajnos a részletekről semmit sem tudok — jegyeztem meg.

— Bisset-Sangle dr. csoportja szerkesztette meg a javaslatot. A javaslatban azt indítványozzák a kormányának, hogy adja meg a jogot az orvosoknak a gyógyíthatatlan betegek, nyomorékok és az állandó szenvedők elpusztítására, ha a beteg azt maga kéri.

—Eszertint az orvosok egyszersmind hóhérok is lennének?

— Igen, ha az előirt vizsgákat letezték. A vizsga abban állana, hogy az „euthanasia“-jelöltet nem csak fájdalom nélkül kellene az örök szendérges hazájába küldeni, hanem a halál előtt még teljes boldogságba kellene ringatni, amit hipnotizmussal óhajtanának elérni. A vizsga második része a kivégzési módok alkalmazásából állana. Lenne gáz, mérég és érfelvágó specialista. Ezt a nagy választékot nem annyira a betegek, mint inkább az öngyilkosjelöltek számára kreálnák.

— Tényleg, a javaslat lényegesen megkönnyítené az öngyilkosságot.

—Nem egészen, mivel a meghalni kívánót egy orvosi bizottság előbb megvizsgálná. A bizottság 3 tagu és

JÖN

JAZZ KIRÁLY

a világ legszenzációsabb revüje
A SELECT MOZGÓBAN

az ő határozatuktól függne a jelölt további sorsa. Örületet nem végezhetnének ki, csak teljesen épelméjűt. Ha valaki nyomor miatt akarna megválni életétől, akkor az illetőt átadnák a népjóléti intézménynek.

— Híttelenül szörnyű idea.

— Nem francia eredetű. Bisset-Sangle dr. csak átvette az eszmét. Először Német- és Olaszország indítványozta az új tervezetet, dr. Binding és dr. Hoche lipcei orvosokat illeti a „dicsőség pálmája“.

— Ellenjavaslatban érveimet nem annyira szentimentalizmusra, mint inkább az „euthanasia“ gyakorlati alkalmazásából eredhető visszaélésekre báziztam. Az egész tervezet nem más, mint korunk tudományos és szociális lelkiismeretlenségének élénk demonstrációja. Társadalmi életünk válságának tükré. Az önérettelen korszellem perspektívája.

— Nézzünk csak körül sorainkban és látni fogjuk, mennyi ember szaladgál vigan és egészségesen, akikre az orvosok már évekkkel ezelőtt kimondták a „menthetetlent“. Különben is szeretném látni azt az orvost, aki bármelyik betegre őszinte meggyőződéssel, lelkiismeretességgel ráolvashatná: „Teged senki, semmi soha meg nem gyógyíthat.“ A felelőtlenség és kötelesség-nemtudás kombinációja, mint valami gonosz erőktől hajtott „tank“ gázol — maga alá temetve mindent, ami szép és felemelő.

Lebon dr. észrevétel nélkül teljesen belemelegedett a beszédbe. Arca kipirult. Mozdulatai élénkek lettek. Rólam egészen megfeledkezve, az interjú felvilágosító előadásá vált. Részletesen kifejtette, hogy a jelenkor orvosai között egyesek, akik építés helyett rombolnak, megelégedve az orvosi professzió tulajdonképpeni nemes céljáról „az életprolongációról“. Ezen természetesen nem lehet csodálkozni. Mint más vonalon, úgy az orvosi tudományterén is felbukkanak a szenzáció hárszok.

— Hogyan történnek ez a csendes elszenderítés? — kérdeztem a professzort.

— A javaslat szerint a lakosság számarányához viszonyítva minden városban építenének egy-két „szendőrület“ teljesen a modern temető mintájára. Kertjeikben pálmálgömbök, oázisokat vagy görög és római udvarházakat kreálnának.

— Mi céljuk van ezeknek a bübberendezéseknek?

— Az, hogy a szenvedő legalább egyszer az életben teljes boldogságtükrében ringatózzék.

Ahogy a professzortól elbucszott a vedőfényes tavaszi nap lehelle üdítette arcomat. A máskor néző ködbe burkolt város most egyszer mint új életre kelt emberi méltósággal zümmögött. A munkából jövők és a pirja ragyogott. Láttam én ezt az idejövét is, de akkor nem vettem észre, mint most, mintahogy az emirritkán veszi észre a napi munka során a természet szépségeit. Most azonban, amikor a professzorral az emulandósága és a halál lehetősége felől beszélgettünk, ujult erővel fordult el az élet gyönyörűsége és a tavasz fakadása. Minek is boldogulni az élet titkát és azokat miért tanulni, akik betegségük miatt örülnek ezeknek a szépségeknek?

— Ma temetik az osztrák nemzet elnökét. Bécsből jelentik: Az elnök Mathias Eldersch osztrák nemzetgyökér elnök temetését csütörtökön lesz. A temetés részt vesznek Miklas szövetségi elnök és a kormány tagjai. A nemzeti temetést megelőzően csütörtökön ülést tart az elhunyt elnök tisztelt

A régi ro

Cluj-Kolozsvár let tudósító ifjúsági lapjának utolsó száma kolumbnás anyagát eleven kilenc órákor rescu-per má

alkalmat rag hogy újra felport felvert előtt. A Che fel a fiatal egyéves újsá ben a lap fel A borzalmasból citálja a és újságírók írásait a h

lek tizezer p A kis Rom napjai volt dalmi esemé sajtó, élén a kesztője, Co felvilágosult napjait élő jai sorában lache, Mad egész garni val, a későb tikussal egy vitykó a kor reakció esa minden bo niába.

A kolozsvári évben lezajl mával a vé maga igazát vetette a vé tására vonat börtönbünteté tetés végrehette. Ugy l akarja pótol nem tehetett hasábjain. szenvedő hó borzalmas 1907-es esen egyik legér egyénisége: többek köz megye pref tábornok, a családját, m tin Mille e közli a Che író az akko ságra valló sek ellen.

„Nálunk ostromállap kit is törve haza gyerm katonatiszte rendeletére, nyomozás m va azt, h itéltek — ostromállap bünös-e va ideje alatt hajtása köz és magától azt, ami tór az igazságt orvosolva le

Megrázó hadsereg ve mérnök leve ben borzal éves edesa cío, a szo kombattáns men cikkez hangon hivi zatait. Ugy a tömeggyi

Ujabb borzalmas részleteket tár fel a Chemarea az 1907-es paraszt lázadásról

Ma kezdődik a kolozsvári tábla előtt az Averescu per fellebbeveti tárgyalása

A valóság bizonyítását akarja elérni a védelem a tábla előtt. Ujra felvonulnak a nemzeti parasztpárt ügyvéd képviselői

A régi román közélet haladott gondolkozású politikusainak cikkeit ujítja fel a Chemarea

Cluj-Kolozsvár, április 21. (Az Uj Kelet tudósítójától). A nemzeti parasztpárt ifjúsági lapjának, a Chemareának két legutolsó száma fekszik előttünk, amelyekben kolumbnás cikkek újra az Averescu-per anyagát elevezték fel. Ma, szerdán reggel kilenc órákor tartja meg a Tábla az Averescu-per másodfoku tárgyalását és ezt az alkalmat ragadta meg a Chemarea arra, hogy újra feltárja az Averescu-per nagy port felvert történetét olvasóközönsége előtt. A Chemarea új adatokat sorakoztat fel a fiatal vádlott, **Gruia Bazil** huszonegyéves újságíró védelmében, aki időközben a lap felelős szerkesztőjévé lépett elő. A borzalmas 1907-es parasztlázadás korából citálja az akkori ellenzéki politikusok és újságírók tanulmányait, cikkeiket, és leírásait a hadsereg vérengzéseiről, amelyek tízezer paraszt életét vették el.

A kis Románia történetének legsötétebb napjai voltak az 1907-ben lezajlott forradalmi események. A bukaresti progresszív sajtó, élén az Adeverullal, melynek főszerkesztője, **Constantin Mille**, korának legfelvilágosultabb elméje volt, a történelmi napjait élő szocialista párt, melynek tagjai sorában akkor még dr. **Lupu, Mihailescu, Madgearu** a későbbi parasztpárt egész garnitúrája **Dobrogeanu Gherea**val, a később egészen balra tolódott politikussal együtt a legádázabb küzdelmet vívták a kormányzó rezsim ellen, mely a reakció eszközeivel, a cári Oroszország minden borzalmát átültette Romániába.

A törvényszék nem engedte meg a valóság bizonyítását

A kolozsvári törvényszék előtt az elmúlt évben lezajlott nagy Averescu-per alkalmával a védelem nem bizonyíthatta a maga igazát. A törvényszék ugyanis elvetette a védelemnek a valóság bizonyítására vonatkozó indítványát és két heti börtönbüntetésre ítélte Gruia-t, de a büntetés végrehajtását három évre felfüggesztette. Ugy látszik, hogy a védelem most akarja pótolni azt, amit a törvényszék nem tehetett meg és bizonyít a Chemarea hasábjain. Szemtanuk és a vérengzések szenvedő hőseinek elbeszélései valóban borzalmas részleteket mondanak el az 1907-es eseményekről. A bukaresti sajtó egyik legérdekesebb és legkülönösebb egyénisége: **Coccea** író és újságíró írja le többek között, hogy 1907-ben Buzáu megye prefektusa halálra ítélte és egy tábornok, aki személesen ismerte őt és családját, mentette meg az életét. **Constantin Mille** egyik frappáns vezércikkét is közli a Chemarea: a nagy román újságíró az akkori atmoszférában ritka bátorságra valló erővel tiltakozik a vérengzések ellen.

Mille Constantin az 1907-es vérengzésekről

„Nálunk — írja cikkében Mille — ostromállapot nélkül, anélkül, hogy valakit is törvényszék elé citáltak volna, a haza gyermekeit legyilkolták egyszerű katonatisztek, vagy éppen szakaszvezetők rendelkezésére, minden ítélet és előzetes nyomozás mellőzésével, meg sem vizsgálva azt, hogy az az ember, akit halálra ítélték — olyan államban, ahol még ostromállapot idején sincs halálos ítélet bűnös-e vagy sem. Még ostromállapot ideje alatt is a tömeges ítéletek végrehajtása közönséges gyilkossággal egyenlő és magától kérem, hogyan kvalifikáljam azt, ami történt és mit kell kérnem, hogy az igazságtalanság, mely az égig kiált, orvosolva legyen.”

Egy mérnök elmondja 82 éves apjának meggyilkoltatását

Megrázó adatok következnek ezután a hadsereg vérengzéseiről. **Constantinescu** mérnök levelet ír a Chemareának, amelyben borzalmas színekkel mondja el 82 éves édesapjának meggyilkoltatását. **Cranciof**, a szocialista ellenzék egyik legkibontakozottabb képviselője „Bűnösök” címen cikkez az Adeverullban és stentori hangon hívja tetemre az öldöklések áldozatait. Ugyanebben a cikkében **Cranciof** a tömeggyilkosság és törvényszegés min-

den vádját Averescu tábornok, hadügyminiszterre szórja. Ez és az ehhez a cikkhez hasonló közlemények naponta jelennek meg a sajtóban, de Averescu tábornok egyre sem válaszol, egyik cikkirő ellen sem indít sajtóperet.

Csak huszonegy év után. És éppen a „Chemarea” cikkirője ellen...

A védelem bizonyítani kíván

A Chemarea cikkei más oldalról is megvilágítják a Averescu-per komplexumát. A törvényszéki tárgyalás során több

izben is szóba került az 1907-es amnesztia kérdése. A király amnesztiaiban részesítette a parasztlázadás ideje alatt elkövetett bűncselekményeket. Ezzel az amnesztiával indokolta Averescu, hogy nem járhattak el azokkal szemben, akik a tömegmészárlásokat elkövetették. De a Chemarea cikkeinek tükrében az amnesztia kérdése nem olyan egyszerű, mint ahogy azt a tárgyaláson előadták. A Chemareában közzé tesszük ugyancsak **Constantin Mille** tollában a román progresszív politikusok véleményét az amnesztiáról.

Hitler fenegyerek alvezérét újra súlyos pénzbüntetésre ítélték

A berlini bíróságok egymás után ítélik el a zsidóságot sértő kampóskeresztes vezéreket

Berlin, április 21. Közölte az Uj Kelet, hogy a berlini bíróságok egyike, dr. **Goebels** kampóskeresztes képviselőt 1500 márkáért pénzbüntetésre ítélte dr. **Bernhard Weiss** rendőrfőnök följelentése alapján. **Goebels**t a napokban újból a bírák előtt állott, ugyancsak dr. **Weiss** panasza következtében. Az „Angriff” című kampóskeresztes újságnak 1928 június 26-i számában ugyanis szintén támadás jelent meg dr. **Weiss** ellen és pedig egy vers alakjában, amelyben az ügyészesség vallás elleni lázítást is látott.

A lefolytatott tárgyalás után **Goebels** dr. **Weiss** elleni becsületsértésben 2000 márkáért pénzbüntetésben marasztalta el, behajthatatlanság esetén minden ötven márkáért egy napi fogházban. A felekezeti elleni lázítás miatt **Goebels**t 500 márkáért pénzbüntetésre ítélték. Az elnök az ítélet indokolásában kimondta, hogy a **Weiss** rendőrfőnök elleni sértések visszatartóak és gonosz hangulatúak voltak.

A tárgyalás vége felé a hallgatók közül valaki elkiáltotta magát:

Constantin Mille, résszeire boncolta az amnesztia törvényszakaszait, megállapította, hogy amnesztia nem vonatkozik a hadsereg, mely a gyilkosságokat elkövette, hanem csak a parasztságra, mely megrohanta a nagy birtokokat, gyilkolta a bojárakat és kifosztotta kastélyaikat.

Ezekkel a bizonyítékokkal vonul fel a védelem az Averescu-per másodfoku tárgyalására. Kétségtelen, hogy egyike a legérdekesebb tárgyalásoknak, mint ahogy a törvényszéki tárgyalás is bővelkedett a szenzációkban. **Gruia** védelmében újra felvonulnak a bukaresti és kolozsvári román ügyvédek legjavából: **Radu Rosetti**, **Pom. Ioanitescu**, **Vasile Toncescu**, dr. **Ionel Pop**, **V. V. Stanciu**, **G. Manea**, dr. **Flaviu Laurentiu** etc. **Averescu** marsall nem jön le személyesen a tárgyalásra és jogi képviselőitől sem gondoskodott, úgy, mint az első tárgyaláson. **Dr. Baciu** marosvásárhelyi ügyvéd jelenik meg a marsall képviselőitől a tábla előtt, melynek ítéletét óriási érdeklődés előzi meg. A védelem minden erejével a bizonyítási eljárás elrendelését kívánja elérni, mely esetben rendkívül érdekes fordulatokat vehet az Averescu-per. A tárgyalás a tábla II. szekciójában, reggeli kilenc órákor veszi kezdetét.

— Eljen Hitler!

Ziegel törvényszéki elnök azonnal lezáratta az ajtókat és a kiabálót a törvényszéki emelvény elé vezettette, ahol azonnal felvették személyi adatait. **Dr. Goebels** beleavatkozott ebbe az ügybe és gunyosan kiáltotta: „Három hónap fogházat ennek az embernek!”

A törvényszék rövid tanácskozásra vonult vissza és a közbekiajtott tíz márkáért pénzbüntetésre, dr. **Goebels**t azonban illetlenség címén 100 márkára ítélte.

Mussolini helyesli a német-osztrák vámuniót

„Bámulattal adózom a német és osztrák politikusok bátorságának”. „Európai gazdasági közösség el sem képzelhető Oroszország nélkül”

Bécs, április 21. A „Neue Freie Presse” vasárnapi számában feltűnést keltő interjút közöl **Mussolini**vel. **Mussolini** a N. F. P. munkatársával folytatott beszélgetés folyamán csakhamar a német-osztrák vámunió kérdésének megbeszélésére tért át és kijelentette, hogy Németország s Ausztria eme bator és nagyhorderejű lépése az európai politika utolsó tíz évének egyik legkiemelkedőbb eseménye. Bámulattal adóz a német és osztrák politikusok egészséges és céltudatos

munkájának s biztosan tudja, hogy az unió létrejötte esetén a két ország legmelegebb pártfogója Amerika lenne. Olaszország, amennyire az utóbbi évek gazdasági elszigeteltségének mentálisa megengedte, mindig igyekezett a vámháttárok által okozott károkat kiegyenlíteni, azonban egyetlen egy ország egymaga ezen a téren nem tehet sokat.

Mussolini a beszélgetés végén hangsúlyozta, hogy nem nagyon bizik az

európai nemzetek gazdasági összefogásában, azonban egy európai gazdasági közösség Törökország és Oroszország nélkül sehogysem képzelhető el. **A Duce** ez utóbbi kijelentése különösen nagy feltűnést keltett. **Mussolini** végül igen helyesen találta, hogy Németország és Ausztria beleegyeztek abba, hogy a Népszövetség döntson a felett, hogy vajjon van-e joga Németországnak és Ausztriának gazdasági téren egyesülni.

Néhány héten belül meg fog alakulni az Országos Zsidó Párt

Az erdélyi zsidóság várakozó álláspontban van a Jorga-kormányral szemben

Cluj-Kolozsvár, április 21. (Az Uj Kelet tudósítójától). A megváltozott politikai konstelláció az ország zsidóságát is új helyzet elé állította, éppúgy, mint a többi kisebbségeket, amelyek mindeztől tájékoztatlanul állanak **Jorga** professzor kormányával szemben, nem ismervén annak főként a kisebbségekre vonatkozó programját. Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség politikai bizottsága tegnap esti ülésén foglalkozott az új politikai helyzettel és a gyűlésről a következő kommunikét bocsátotta ki:

„Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség politikai bizottsága folyó hó 20-án dr. **Fischer** József képviselő elnöklete alatt ülést tartott. Az elnök ismertette az általános politikai helyzetet és rámutatott azokra a fontos feladatokra, amelyeknek megoldása az új politikai helyzetben az erdélyi és bánáti zsidóságra vár. A politikai bizottság elhatározta, hogy a változott viszonyok között várakozó álláspontba helyezkedik és magatartását az új kormányzattal szemben a kormányának a kisebbségekkel és elsősorban a zsidóság jogos követeléseivel szemben elfoglalandó álláspontjától teszi függővé.

Ezután dr. **Fischer** Tivadar kamarai képviselő és dr. **Marton** Ernő alpolgármester jelentést tettek az ország zsidóságának vezetőivel és főként bukaresti vezető zsidó körökkel folytatott tárgyalásokról. A jelentések alapján a politikai bizottság megállapította, hogy az Országos Zsidó Párt megalakítása el nem odázható szükségesség és az ország zsidóságának tulnyomó többsége, tekintet nélkül bármilyen tagozódásra, egységesen óhajtja az Országos Zsidó Párt megalakítását. Ilyenképpen a párt megalakításának ugy pszichikai, mint technikai előfeltételei adva lévén, a politikai bizottság megállapítja, hogy megfelelő szervezési munka révén az Országos Zsidó Párt a legrövidebb időn belül meg is alakítható.

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség politikai bizottsága a jelentések alapján kimondta, hogy felhívja tagjait a megalakítandó politikai pártba való belépésre, valamint az előkészítő és szervezési munkálatokban való tevékeny részvételre. Ehhez képest a politikai bizottság felszólítja az összes helyi csoportokat, tegyék meg a szükséges lépéseket, hogy az előkészítés alatt álló és a közeli hetekben

Bukarestben megtartandó pártalakulási kongresszuson a csoport tagjai megfelelő módon legyenek képviselve.

A politikai bizottság egyhangúlag kimondta, hogy elengedhetetlenül szükséges, hogy az új pártban a zsidóság minden rétege képviselve legyen és ezért jóvá hagyólag tudomásul vette azokat a tárgyalásokat, amelyek az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetségen kívülálló zsidó vezető személyekkel a zsidó politikai pártban való részvételüket illetőleg folyamatban vannak.

— A portugál kormány az Azorokon likvidálta a felkelést. Londonból jelentik: A portugál kormány az Azorokon likvidálta a felkelést. Az összes haditengerészeti egységek utasítást kaptak arra, hogy Madeira-ba vonuljanak és a blokádot szigorítsák. A Vasco da Cama cirkáló parancsnoka rádióüzenetet intézett a madeirai forradalmárokhöz, melyben feltétlen megadásra szólította fel a lázadókat. A Times távirata szerint Portugáliában a kormány erélyes intézkedéseire helyre állott a rend mindenütt.

Konszolidálódik a forradalom Spanyolországban

Az államok egész sorozata ismerte el az új köztársaságot. Tangerben folytatódnak a zavargások. A spanyol köztársaság elismeri a szövjetet

Brüsszel, április 21. A belga kormány utasította madridi követét, közölje a spanyol kormánnyal, hogy Belgium elismerte a köztársasági rezsimet Spanyolországban.

A Daily Herald madridi jelentése közli, hogy az új spanyol kormány több táborokot elmozdított állásából és a haditengerészetet is új vezetés alá helyezte.

Madridból jelentik, hogy a tegnapi nap folyamán Lengyelország, Brazília, Belgium, Görögország, Norvégia és Portugália elismerték az új spanyol kormányt. Barcelonai jelentés szerint a katalán kormány közlebről népszavazást rendel el a katalán államformáról és az államnak Spanyolország többi részeihez való viszonyáról.

London, április 21. Angol politikai körökben híre terjedt annak, hogy az új köztársasági spanyol kormány diplomáciai érintkezést vesz fel a szövjettel.

A lapokhoz érkezett jelentések szerint a helyzet Spanyolországban a nehézségek ellenére konszolidálódik.

A katalánok egyelőre feladták a függetlenségi harcot s nem erőszakolják a teljes különállás elérését. Közlebről népszavazás fog dönteni a katalánok jövő útjáról. Ezzel egyidejűleg Tangerben a helyzet komolya változott. Az angolok százával hagyják el a várost. Az angol konzul többször sürgette Londonban a beavatkozást, mert a zavargások veszélyeztetik az angol alattvalók élet- és vagyonbiztonságát. A francia-spanyol-angol közgazgatás alatt álló semleges zónában az uccái harcok tovább tartanak.

A spanyol lakosság el akarja üzni az idegeneket s Spanyol-Marokkóhoz akarja visszacsatolni a semleges területet.

A Daily Mail attól tart, hogy a riff-kabil törzsek fel fogják használni az alkalmat azon céljuk megvalósításának megkísérlésére, hogy az idegen európaiakat elűzzék Spanyol-Marokkóból.

A Press Association madridi jelentései szerint az új köztársasági spanyol kormány közlebről kivonja a forgalomból a monarchia ércpénzeit és a bankjegyeket köztársasági felülbélyegzéssel látatja el.

Garcia Prieto pénzügyminiszter javaslatára a minisztertanács elförlette az altsztek szoldja s a munkások bére utáni adókat.

Több spanyol Bourbon családjával Spanyolországban maradt s egyelőre ugy látszik nem költöznek el, mert elismerték az új rezsim uralmát.

Az angol parlamentben Alfonz király letelepedése ellen emeltek szót

London, április 21. Alfonz spanyol király Miranda herceg főudvarmester kíséretében kedden a késő délutáni órákban Párizsból Londonba érkezik. Alfonz király látogatást fog tenni György királlyal. Londonban ugy tudják, hogy a menekült spanyol király Wight szigetén az angol királyi kastély közelében kastélyt vásárol.

Londonban Alfonz spanyol király érkezésének idejére a pályaudvari karhatalmat készenlébe helyezték.

A menekült király esetleges angliai letelepedésének ügye az alsóházban is szóba került.

Szélső baloldali részről interpelláltak Clynes angol belügyminisztert Trotszkij beutazásának betiltása ügyében s a miniszter válasza közben utaltak a független munkáspártiak arra, hogy Alfonztól a munkáskormány nem tagadná meg az angliai letelepedési engedélyt.

Pályázat

Kerületemhez tartozó Siria (Világos) fiókhitközség részére egy szerény igényű, kicsesaladú megbízható 2-3 szobát keresek. Az állás azonnal betöltendő. Utiköltség csak a megválasztottnak térítették meg. Pályázók, okmányaik hiteles másolatát küldjék lenti címre. Sonnenschein Elias ker. főrabbi. Páncota (jud. Arad).

A Daily News Chronicle szerint Alfonz harmadik fiát Juan infánst, az angol haditengerészetben kívánja neveltetni s ez okból érkezik ma Angliába.

Egyidejűleg Ena spanyol királyné gyermekeivel ma, vagy holnap átköltözik Fontainebleauban. Juan Carlos infáns Nápolyba érkezett s tegnapi meglepetéssel a kiásvott Pompéjít. A Juornal szerint

A köztársaság teljesen tisztázta a spanyolországi zsidók helyzetét

Madrid, április 21. Az új spanyol köztársasági kormány közölte a Madridban székelő pápai munciussal, hogy a kormány — egyetértően a proklamált köztársasági alapelvekkel — a lelkiismereti szabadságot és a vallások egyenjogúsítását be akarja vezetni és ezzel a katolikus

Alfonz király a francia Rivierán is villát vásárolt, ahol a királyi pár elsőszülött fiát helyezik el, akinek betegsége miatt állandóan melegebb klímára van szüksége.

A Daily News Chronicle nápolyi távirata szerint Don Juon Carlos infáns, a spanyol uralkodó pár fia néhány nap múlva hajón Genovába utazik.

egyház elveszti előjogait. Az ország összes római katolikus lelkészeit fölszólítják, hogy ismerjék el az állam és egyház elválasztásának alapelveit és tegyék le a hűségüket a köztársaságra.

A római katolikus egyház eddig a spanyol állam nemzeti egyháza volt,

amelyhez a protestánsok, zsidók és felekezetenküliek kiesiny számán kívül, az egész spanyol lakosság hozzátartozott. A katolikus valláson kívüli felekezetek nem szervekedhettek csak az egyesületi törvény alapján és nem élvezhetik az állam védelmét. Mindössze annyi joguk volt, hogy saját rítusuk szerint imádkozhassanak. A katolikus egyház és az állam közötti viszonyt egyébként az 1851. évi konkordátum szabályozza.

Ami a zsidóknak spanyolországi helyzetét illeti, ismeretes, hogy 1929 telén Primo de Rivera az Uj Kelet munkatársai előtt kijelentette, hogy a Spanyolországban élő zsidók, amennyiben még nem nyertek honosítást, az ország törvényei szerint akadály nélkül megszerezhetik állampolgárságukat. Mint egyesület, egymás között liturgiájuk és népi hagyományaik istápolása céljából szervekedhetnek. A felekezeti szervezkedés a törvények értelmében akkor nem volt lehetséges, azonban kilátásba helyezte új törvénynek életbeléptetését. Később hasonló szellemben nyilatkozott Alba hercege, spanyol külügyminiszter is.

1858-ban, amikor első ízben kiáltották ki a spanyolországi köztársaságot, Prim generális az 1492-i kiutasítási ediktumot hatályon kívül helyezte és azóta a zsidók spanyol földre léphettek. Addig mindez meg volt tiltva.

„A düsseldorfi rém nem elmebeteg“

— mondja az orvosszakértő

Düsseldorf, április 21. Kürten ügyében lefolytatták a tanukihallgatásokat. A kihallgatások hosszu sora meghozta a várt eredményt. Kürtennek sikerült magára bizonyíttatnia összes gyilkosságait. Mára idézték meg perében az utolsó 50 tanut, akik között a tömeggyilkos néhány áldozata is van, a többiek pedig a vádolt rokonai és ismerősei. Kürten három fivére és nővére is a tanuk soában van. A tegnapi tárgyalási napon elsőnek dr. Hertel Lajos vizsgálóbíró hallgatták ki, aki az előzetes nyomozást vezette. Elmondta,

hogy Kürten előtte is pontosan ugyanazt vallotta, amit a rendőrségen s hogy a lefolytatott nyomozás a vallomás legnagyobb részét megerősítette.

Miután a tárgyalást újból a nyilvánosság előtt folytatták, kihallgatták dr. Berg törvényszéki orvosszakértőt, düsseldorfi egyetemi tanárt. Kifejtette, hogy Kürten jellemében van valami zavaros tünet, amelyet súlyos, örökölt terheltség okozott. A megfigyelések megerősítették, hogy az 51. paragrafus alá eső általános elme-

zavar Kürtennél nem található.

Délután 1 órakor a tárgyalást félbeszakították, majd egyórás ebédszünet után a női tanuk egész sorát hallgatták ki, akiket Kürten megtámadott s részben bántalmazott is, akiknek esetét azonban nem tették vád tárgyává. Állandóan ugyanaz a kép merült fel; Kürten megkísérelte a leányokat félreeső külvárosokba csalni, hogy azután megtámadja őket.

Holnap reggel 9 órakor szakértőket hallgatnak ki.

Az udvarhelymegyei Felsőudvarfalva községben borzalmas tüzvész pusztított, mely száz házat hamvasztott el

Öt halottja van a borzalmas tüzkatasztrófának

Tg.-Mures-Marosvásárhely, április 21. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Marosvásárhelyre borzalmas tüzvészről érkezett jelentés, mely az udvarhelymegyei Felsőudvarfalva községben pusztított. A tűz délelőtt 11 órakor ütött ki a községben és délután kettőig a szélviharban olyan borzalmas méreteket öltött, mely az utóbbi évek legnagyobb tüzvészreire emlékeztet. Rövid két óra leforgása alatt 100 házat pusztított el a tűz. A község lakói között borzalmas pánikot idézett elő a tűz. Az emberek egymás hegyén-hátán menekültek el az égő házakból. A tűz olyan rohamos gyorsasággal terjedt, hogy az embereknek arra sem volt idejük, hogy butoraikat az égő házakból kimentsék.

A tüziadalom hírére Székelyudvarhelyről az önkéntes tüzoltóság kiszállt a helyszínen, azonban a tomboló tüzvesszel szemben kevés teendője volt. Marosvásárhelyről déli egykor kért segítséget a leégés veszedelmével renyegedett falu, azonban mire a vásárhelyi tüzoltóság kivonult, a tűz már a fél községet elhamvasztotta.

A leégett házak lakóit a kivonult karhatalmi csapatok és a tüzoltóság a mezőre lakoltatta ki. A kora délutáni óráktól kezdve a romok eltakarítása és a sebesültek ápolása tart. A házak

romjai alól öt halottat húztak elő és a tüzvésznek rendkívül sok könnyebb sebesültje van.

Udvarhely megye minden részéből embercsoportok indultak Felsőudvarfalvára, hogy a szerencsétlenül járt

lakosságnak életmet vigyenek. A leégett legtöbbjének egész berendezését, még földszerszámaikat is elhamvasztotta a tűz. A borzalmas katasztrófáról a vármegyei prefektúra értesítette a belügyminisztériumot is.

Elfogták a kolozsvári ügyészség fogházából megszökött fegyencek egyikét

A Kerekdombon rejtőzködött Molgovana Ioan akit letartóztattak

Cluj-Kolozsvár, április 21. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári ügyészség fogházában történt fegyencszökés nyomozása ma eredményre vezetett. Megirtuk, hogy a három fegyenc, miután leütötte a fogházort, feltörte a börtönnek a II. emeleti folyosóra nyíló ajtaját és eltávozott a törvényszék épületéből. A rendőrség erélyes nyomozást vezetett be kérekerítésükre, azonban sem a hétfői, sem pedig a keddi napon nem sikerült letartóztatniok a veszedelmes fegyenceket. Hétfőn a rendőrség azt az információt kapta, hogy a megszökött rabok egyike, Moldovan Ioan, a Kerekdombon tartózkodik.

Ma kora reggel rendőrségi csoport jelent meg a várostól távolosok periferián. Rövid nyomozás után a Drăghiciu rendőrigazgató által dirigált detektívcsoporthoz sikerült letartóztatnia Moldovan Ioan, aki nem is próbált ellentállani, hanem azonnal megadta magát. A rendőrségen megkezdtek Moldovan kihallgatását, mert általa akarják megtudni társainak tartózkodási helyét. Kihallgatása után Moldovan visszazárlítják az ügyészség fogházába.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Az osztrák sorsjáték a legelőnyösebb a világon

84000 sorsjegy A sorsjegyek fele nyer 42000 nyeresemény
Egyetlen sorsjeggyel nyerhet: S. 800.000 — Lei 20,000.000
Az össznyeresemények értéke S. 13,460.000 — Lei 335,160.000
Az első osztály húzása 1931 május 19—21
Sorsjegyárak: nyolcad S. 6 negyed S. 12 fél S. 24 egész S. 48
Lei 150 Lei 300 Lei 600 Lei 1200

Georg Riessberger
Wien, XVIII. Währingstrasse 82

Minden rendelést azonnal teljesítünk. A sorsjegy ára fizetendő a vétel után. Minden sorsjegyre kérés nélkül mellékelünk egy nyereseményjegyzéket.

... hogy megállapítsa Jorga-kormányral szembebizottság ülése rendezte, hogy a Jorga-... jöndülatu állás... mindaddig, míg a... nem ismerteti. Csak... teljes ismeretl... pontot elfoglalni.

...osztrák lett

... mint a külföldön. ... semmiképpen sem ... azzal a politiká- ... francia kormány ... Európa mezőgazda- ... érdekében. Tardieu ... gazdasági problé- ... gazdasági hitel- ... nem ült volna ... politikájának célja a ... cukortermelés gaz- ... Vagy összhangba ... gazdasági politiká- ... európai politikájával, ... — vagy pedig az ... zéd logikus követ- ... and a Tardieu-féle ... eszti külpolitikáját. ... etben Franciaor- ... ranciaország ellen ... got. Franciaország- ... végre, hogy mégis ... tozik és hogy ezzel ... nia kell. A legna- ... mindenestre az ... végül a lap — ha ... ez a mostani két- ... olitika.

C. A Haggibbor ... tőkön a KMSC-va ... mérkőzését. A fut- ... ra nem lesz érdek- ... s, mert a Haggib- ... lékos csapattal is ... t a KAC-al szem- ... rő KMSC pedig

Az üvegyöntőtől az aspirinig

A velencei tizek tanácsa, Szent Márk köztársaságának közjogi testülete intézte a muranói üvegyár ügyeit. A muranói üveg a köztársaságé volt és a szárnyas oroszlán lobogója alatt járó hajók legdrágább terhe a muranói üveg volt.

Külön törvények védtek a muranói üveg gyártás titkait. Munkásai közé idegent nem vettek fel és aki egyszer belépett a titokzatos műhelyekbe, az éppen úgy, mintha velencei patricius lett volna, csak a tizek tanácsának engedélyével léphetett át a köztársaság határait. A patricius és az üvegyári munkás ismerték az állam titkait, tehát nem hagyhatta el az állam területét. Ezek voltak a védelem szabályai. A gyártási titok védelmének rendszerét azután kiegészítették a gyors büntetések, amelyek az árulót sújtották. Aki idegennek, be nem avatottnak elmondta az állam, vagy az üvegyár titkait, meghalt. A patriciust a börtönben fejtették meg, ez előjog volt, a plebejus üvegyári munkást nyilvánosan végezték ki.

A muranói üvegyárnak már régen nincsenek titkai és újra komoly probléma a gyártási, ipari kémkedés. Németországban éppen most támadt hatalmas botrány amiatt, mert a szovjet óriási méretű kémhálózatot épített ki, hogy megkaparintsa a németországi vegyészeti gyárak titkait. A híres höchsti vegyészeti gyárakban egész sereg ügynök dolgozott, akiknek az volt a feladata, hogy a berlini kémkedési központot informálják a vegyészeti gyárak munkájáról. A német hivatalos jelentés szerint az aspirin, a piramidon és más gyógyszerek gyártásának titkait akarták megtudni az ipari kémkedés emberei. Pár hónappal ezelőtt egy másik kémkedési botrány pattant ki a német gyárvidéken. Essenben, az Odera menti nagy gyárak környékén gyanús emberek bukkantak fel, akik megkérnyézték a gyárak mérnökeit és konstruktőrjeit. A hivatalos jelentés szerint akkoriban bizonyos gépek szerkezeti titkait és modelljeit akarták megszerezni az ipari kémek.

Egészen érthetőnek látszik, hogy Németország új, külön törvényeket alkotott a legutóbbi tíz esztendőben az ipari kémkedés megakadályozására. Németország jövedelme, boldogulása iparának sikerétől függ és ha a német mérnök, tervező, felfedező eszméit ellopják, elveszik idegenbe, akkor az egész német nép károsodik. Csak hogy a lopások ellen a béke elfelejtett esztendeiben a szabadalmak elegendő védelmet nyújtottak és a bejegyzett védőmárkák, a „Made in Germany” a német ipar termékeinek megszerették minden előnyt a kisebb értékű vagy csupán kisebb értékűnek tartott utánzatokkal való versenyben. Külön védelmi intézkedésekre nem volt szükség, ipari kémkedésről szó sem esett, legföljebb csunya és inkorrekt konkurenciáról beszéltek, amely ellen nem feyházval, hanem kártérítési perekkel védekeztek.

Mi lehet az oka annak, hogy Németországban visszatértek a velencei nobilek védekezési rendszeréhez, amely különben a középkori Németországban sem volt ismeretes. A Fuggerek, a középkor Rothschildjai, akiknek leszármazottjai ma hercegek, Európa valamennyi rézbányájának a bérői voltak. A rézbányákban új bányászási módszereket vezettek be és hogy kincset érő tikaikat megvédelmezzék, miután törvényes eszközeik nem voltak, orgyilkosokkal üldözték azokat, akik üzemi titkaikat elárulták. De — a középkor e nagystíli üzletemberei nem ismerték még a patenthivatalt és a szabadalmakat úgy védelmezték, ahogy éppen lehetett.

Kissé furcsa, hogy a 20. század grandiózus gyáripara ezekhez a középkori elzárkózási módszerekhez menekül. Talán nem is csak az aspirin, a piramidon és az anilinfesték a titok. Talán súlyosabb és veszedelmesebb titkok is rejtőznek a gyárak kísérleti laboratóriumában, a feltékenyen őrzött páncélszekrényben, mint az aspirin és piramidon kémiai formái.

Ezek a titkok nemcsak a német gyárak titkai, a francia és angol gyáraknak is vannak ilyen rejtőzéstől való. Az ipari kémkedés Németországban talán csak azért erősebb, mert több feltékenységgel és több rettegéssel nézik a német vegyészeti titokzatos munkáját.

Mert egészen bizonyos, hogy a gyárakban mást is fabrikálnak, nemcsak aspirint. Például gázokat és olyan vegyszereket, amelyek ellensúlyozák a gázok rettető hatásait.

Egy német professzor találta fel a szörnyű vérontás harmadik esztendejében a sárga gázt, amelyet azért neveztek el így, mert nemcsak az embereket pusztította el, hanem a növényeket is és a legylakott bokrok leveleit, a megölt mezők szép zöld fűvét sárgára, a halál színére festette.

Talán a tömeghalál titkait kutatják a kémek. Ha erre gondolunk, nem tudjuk elfojtani azt a dühös kívánságot, hogy csak tudjanak meg mindent. Kerüljenek a napvilágra ezek a titkok, akárhol is őrzik őket. A napfény megöli a káros baktériákat, a nyilvánosság semmivé teszi a gonosz találmányok értékét.

Mindig azt halljuk, ha még lesz háború, az borzalmasabb lesz minden eddigi háborúnál, mert az a válogatás nélküli gyil-

kolás háboruja lesz. A gáz nem keresi a kombatant, nem respektálja a vöröskeresztet és a gáz megöli anyja ölében a csecsemőt és a galambduc felett keringő galambot, mint géppuska mellett gubbasztó katonát és a térképein számológató vezérkari tisztet. A gáz egész munkát végez és amerre elvonul a gázfelhő, ott nem maradhat meg semmiféle élet.

Nem tudjuk, de lehet, hogy a gáz titkait őrzik és keresik mindenféle olyan nagyon. Tudni akarjuk ezeket a titkokat. Annyit beszélnek leszerelésről, békéről, emberek testvéri szövetségéről, hogy már hiszünk is ezekben a mesékben.

Hiszünk, mert élni akarunk, dolgozni akarunk, békességet akarunk. Boldog gyermekeket és békés öregségekben megpihenő férfiakat akarunk.

Békét akarunk és nem háborus titkokat. Egyáltalán nem akarunk titkokat többé. Elég volt már a titkokból, amelyek nem olyan régen huszmillió embert öltek meg.

Hondurasban a kormánycsapatok kerültek fölénybe a forradalmár-csapatokkal szemben

Paraguayban is forradalom tört ki

London, április 21. A hondurasi felkelésről Mexico Citybe érkezett hírek szerint a hadiszerecsen megfordult s most a kormánycsapatoknak kedvez. A felkelőket sikerült visszazortani észak felé. Most már csak Progresso, Tela és Puerto Cortez vannak a forradalmárok birtokában. A harcok még folynak. Az Egyesült-Államok haditengerészete három cirkálót és egy repülőgépanyahajót küldött a hondurasi partvidékre, hogy az amerikai polgárokat megvédjék. Újabb jelentések szerint amerikai cirkálók elérték Honduras partvidékét, hogy segítségére legyenek annak az 1500 amerikai alattvalónak, akik 70 millió dollár vagyonyuk-

kal a forradalmi mozgolódás következtében veszélybe kerültek. A lapokhoz érkezett hírek szerint Colindres elnök ellenfele, az elnökválasztáson kisebbségben maradt Gregorio Carara bukkant elnökjelölt a felkelési mozgalom irányítója. Colindres a lemondásra felszólításnak nem tett eleget és csapatai lépésről-lépésre visszazortoltak az első 24 órában teret nyert forradalmárokat. A harcok még folynak.

Buenos Aires, április 21. A határvidékről érkezett jelentések szerint Paraguayban is forradalom tört ki. Több helyütt harcok indultak meg a kormánycsapatok és a felkelők között.

Uj kedvezmények hosszú sora várja a budapesti nemzetközi vásár látogató-közönségét

50 % utazási kedvezmény. Vizummentes határátlépés. Nagyarányú kedvezmények Budapest látványosságainak, színházainak, gyógyintézményeinek igénybevételénél. Már megkezdődött a vásárigazolványok árusítása

Budapest, április 21. Több ezerre megy azoknak a román állampolgároknak száma, akik állandó üzleti összeköttetésben állnak Magyarországgal és éppen ezért minden évben felkeresik a Budapesti Nemzetközi Vásárt, mely leghívebb tükrökre a magyar gazdasági élet ezernyi ágazatában évről-évre mutatkozó változásoknak. Ez évben különösen nagy érdeklődést vár a budapesti piac a csehszlovák gazdasági élet tényezőitől, mert hiszen a legújabb hírek szerint szinte biztosra vehető már, hogy még e tavasz folyamán felfokozott erővel indul meg újból a két állam között szükségszerűen fennálló hatalmas árucseré.

A legközelebbi jövő üzleti teendőinek előkészítését jelenti tehát a május 9-én megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár megtekintése. Nyilván ez a szempont lebegett a két kormány szeme előtt akkor, amikor ez évben nemcsak, hogy újból engedélyezték a román vasutakon és a magyar vasutakon az 50 százalékos utazási kedvezményt, amely — mint ismeretes — Magyarországon úgy a Budapestre, mint a visszautazásra érvényes, hanem amikor engedélyüket kibővítették azzal, hogy ezt a „vásárigazolvány” alapján igénybevehető kedvezményt már május 4-nek hajnalától kezdve léptették életbe. A visszautazásra az utazási kedvezmény május 25-nek 24 órájáig érvényes.

A vásárigazolvány felhatalmazza ezenkívül a közönséget arra, hogy vizum nélkül léphessék át a magyar

határt. A vizum utólag, a rendes díj egyharmad árán szerezhető be a vásár területén.

Csak természetes, hogy a Budapesti Nemzetközi Vásár vezetősége különös gondossággal készül az idén arra, hogy a külföldről érkező vendégek számára mennél több előnyt és kedvezményt biztosíthasson. Figyelemre méltó újítást jelent ebből a szempontból a minden egyes vásárigazolványhoz csatolt u. n. kedvezményfüzet. Ez a füzet utalványjelvényeket tartalmaz, amelyek alapján a vásár közönsége 10—15 százalékos terjedő jegykedvezményrel látogathatja a budapesti színházakat, mulatókat és kabarékat, Budapest összes muzeumait és látványos épületeit, a parlamentet, a királyi vár dísztermeit, a Margit-szigetet, az állatkertet és a vásárral egyidőben rendezett nagy magyar virágkiállítást. A három hétig tartó utazási kedvezményt kiegészíti a budapesti gyógyfürdők és szanatóriumok részéről adott kedvezmény is. A vásár látogatói a kedvezményfüzet alapján 3 hétig tartó gyógykezelésben is részesülhetnek tehát.

A vásárigazolványok árusítását egyébként már megkezdtek. Az igazolványok egyenként 120 lejért kaphatók a vásár tiszteletbeli képviselőinél.

— Ma újra Londonba utaztak a francia tengerészeti szakértők. Párizsból jelentik: A mai kormánytanácsban hozott döntés értelmében a francia tengerészeti szakértők kedden újra Londonba utaznak, hogy folytassák az egyezmény szövegező tárgyalásait.

Weizmann vitája Snowden asszonnyal a palesztinai chalucok vallásosságáról

London, április 21. A Lloyd George tiszteletére adott nagyszabású banketten, amelyről részletes tudósítást közölt már az Uj Kelet Mrs. Snowden, az angol pénzügyminiszter felesége, aki évek óta a legaldozatkészebb cionista-barátnak bizonyult, beszédet tartott, amelyben többek között ezeket mondotta:

— Csak két nappal ezelőtt kérdezte tőlem egy ismert politikus, hogy van az, hogy mindenki, aki a cionizmusnak lelkes barátjaként ment ki Palesztinába, amikor visszajön, anticionistává válik. Azt feleltem, hogy ez nem felel meg az igazságnak és hogy én, amikor visszajöttem még nagyobb barátja lettem a cionista mozgalomnak. Mi, a cionizmus politikai barátjai azonban azt tapasztaljuk, hogy a cionisták egy része okoz nekünk nehézségeket. Nem az ittlelvőkre gondolok, hanem azokra a fiatalemberekre, akik nagyon türelmetlenek és szinte kényszeríteni akarják az embereket, hogy ügyük mellé álljanak. Jobb lenne, ha inkább meggyőzni akarnák őket az ügy igazáról. Olyan munka, amely igazán nem kerül megerőltetésbe.

Beszéde további során Mrs. Snowden megemlítette, hogy a zsidó fiatalok Palesztinában nem respektálja a valósiakat.

— Amikor kint jártam Palesztinában — mondotta — és meglátogattam különböző történelmi helyeket, így többek között azt a helyet, ahol Gideon harcolt, esodálokztam, hogy én magam jobban meg voltam indulva, mint az engemet kísérő fiatal emberek. Azok, akik a vallást semmibe veszik, jól tenéik, ha meggondolnák, hogy Nagy-Britannia barátsága a cionizmushoz mindenekelőtt a brit bibliai hagyományokon nyugszik.

Weizmann azonnal felelt Mrs. Snowden beszédére. Kijelentette, hogy a chalucok, akikre az illusztris hölgy célozott, valóban nem ragaszkodnak annyira a régi tradíciókhoz, mint ahogy azt az ország keresztény látogatói szeretnék. Amikor Kuk jeruzsálemi főrabbi előtt valaki panaszt emelt a tradícióknak az ifjuság által való elhanyagolása miatt, a főrabbi ezt mondotta: Amikor a Templom fennállott, senki, a főpap kivételével nem léphetett a szentélybe, az is csak jóm kippur napján. Azonban amikor a templomot építették, ugyanazon a helyen az építőmunkások egyszerű zubbonyokban dolgoztak, akár csak köznapokon. Meglehet, hogy néhány látogató úgy jön Palesztinába, ahogy egy muzeumba jönne. Ha azonban meghatódott érzésekkel állanak a történelmi helyeken, mint például ott, ahol Gideon harcolt, gondolják meg, hogy azok, akik ott élnek Gideon leszármazottjai. Istent szolgálni lehet kapával és ásóval és akinek zemei vannak, az láthatja, hogy ez a munka át van szellemülve vallásos lelkesültséggel. A palesztinai építőmunka kétségeltlenül az áhitat egy bizonyos fajtája.

Megjelent! Megjelent!

TOLSZTOJ

a 20. század mérlegén

Irta: Dr. Stern Ignác
(Doktori értekezés a liegei egyetem filozófiai fakultásán)

Ára 60 lej és portó

Megrendelhető a szerzőnél: Cluj Str. Albinea 39., valamint az Uj Kelet könyvnyomdájaiban a pénz előzetes beküldése mellett

HI

Uj Kelet...
Főszerkesztő...
Felelős szerkesztő...
Bukareszt...
Hátszegi...
Egyikelnk után...
megjelölés...

— Esős idő várható...
tik: A meteorológus...
nóza szerint...
zéz várható, késő...
valószínű. A hőmérséklet...
délben 13 fok Celsius...

— Felhívás a háztulajdonosok...
viszonyt szabályozó...
detett, legújabb...
rint, az állam 1931...
31. közötti időben...
hére eső lakbér...
viselőket és nyugdíj...
bőzetét az állam...
fogja azonban kif...
az eddigiek szerin...
ján kötelezni fog...
tulajdonosok szöve...
tagjainak figyelem...
törvény kihirdetés...
belül leendő bead...
vetség iródája, a...
sénél és beadásán...
szere díjtanal sege...

— KOLOZSVÁR...
igazgatói és a taná...
lódást tanusítanak...
termében április...
zött tartandó „M...
nom?” kiállítás ir...
mas korai órákban...
ként tanáraik veze...
állítás tanulmány...
Tei örömmel és me...
domásul ezt az int...

— Befejtették a...
országi országos...
jelentik: Az Eth I...
ség lengyelországi...
14-én zárták le...
Levite delegátusok...
érdekében emeltek...
ferencia permanen...
számos határozati...
be, amelyek között...
határozatot is. „Az...
delegátusait felhiv...
exekutive érdekébe...
hajlandó a mai p...
rendszerrel szakita...
vezetni az összes...
építők egyenjogus...
tározat azt követel...
delegátusai olyan...
amely a cionista...
embereit öleli ma...
azok politikai be...
madik határozat...
ferencia nem áll...
kampány álláspont...

Elkerüli a csunya kipállást, ha a kis babát „HÖFER“-krémmel ápolja

HIREK

Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánátsági zsidóság napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő, Hotel Imperial
Cikkjeink utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— **Esős idő várható.** Budapestre jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognozisa szerint kelet felé terjeszkedő esős várható, később hűvös, szeles időjárás valószínű. A hőmérséklet Budapesten márciusban 13 fok Celsius volt.

— **Felhívás a háztulajdonosokhoz.** A háztulajdonosok és bérlők közötti jogviszonyt szabályozó, folyó hó 4-én kihirdetett, legújabb törvény 13. szakasza szerint, az állam 1923. január 1. és március 31. közötti időben kifizetni tartozik a terhére eső lakbérkülönbözeteit. A tisztviselő és nyugdíjasok ezen lakbérkülönbözeteit az állam csak abban az esetben fogja azonban kifizetni, ha erre a bíróság, az eddigiéik szerint beadott kereset alapján kötelezni fogja. Ennélfogva a háztulajdonosok szövetsége ezúton is felhívja tagjainak figyelmét ezen keresetnek, a törvény kihirdetésétől számított 40 napon belül leendő beadására azzal, hogy a szövetség irodája, a kereset megszerkesztésénél és beadásánál a szövetség tagjai részére díjtalanul segítségnyújt.

— **KOLOZSVÁRI LEÁNY- és fiúiskolák igazgatói és a tanári karok is nagy érdeklődést tanúsítanak a vármegyeháza dísztermében április 29-e és május 9-e között tartandó „Milyen legyen az otthonom?” kiállítás iránt és a kevésbé forgalmas korai órákban a növendékek iskolaként tanáraik vezetése alatt fogják a kiállítást tanulmányozni. A növendékek szülei örömmel és meglepedéssel vették tudomásul ezt az intézkedést.**

— **Befejezték az Eth Liwnoth lengyelországi országos konferenciát.** Varsóból jelentik: Az Eth Liwnoth cionista szövetség lengyelországi konferenciáját április 14-én zárták le. Miután dr. Gottlieb és Levite delegátusok a Weizmann-politika érdekében emeltek szót, dr. Hindes a konferencia permanens bizottságának elnöke számos határozati javaslatot terjesztett be, amelyek között elfogadták az alábbi határozatot is. „Az Eth Liwnoth jövőbeli delegátusait felhívjuk, hogy csak olyan exekutive érdekében dolgozzanak, amely hajlandó a mai palesztinai kolonizációs rendszerrel szakítani és amely be akarja vezetni az összes eret jiszraelbeli újjáépítők egyenjogúsítását.” Egy másik határozat azt követeli, hogy a kongresszus delegátusai olyan exekutívét alakítsanak, amely a cionista mozgalom vezető szakembereit öleli magába, tekintet nélkül azok politikai beállítottságára. Egy harmadik határozat kijelenti, hogy a konferencia nem áll a dr. Weizmann elleni kampány álláspontján.

50 százalékos

vasuti kedvezmény ápr. hó 29-től május hó 9-ig Kolozsvárra „Milyen legyen az otthonom?” kiállításra. Utazási igazolványok az ország összes menetjegyirodáinál.

Lengyelország danzigi fő kormánybiztosa lemondott állásáról, mert nem kapott elégtételt a kampóskeresztesek által inzultált zsidókért

Danzig, április 21. Danzig városába Strassburger volt képviselőt nevezte ki a lengyel kormány főbiztosnak. Strassburger tisztjét a legteljesebb objektívítással végezte, erre vall legutóbbi elhatározása, amelynek értelmében visszalépett állásától.

Ennek előzménye az volt, hogy néhány héttel ezelőtt német kampóskeresztesek az uccán megtámadtak kaffinos és pajeszes zsidókat, akik lengyel állampolgárok. A lengyel főbiztos azonnal interveniált Danzig város tanácsánál és követelte, hogy büntessék

meg a rabiátus kampóskereszteseket. Gyors elintéztést kért, amit később meg is sürgetett. Minthogy a lengyel alattvalók bántalmazása tekintetében ezideig választ nem kapott, Strassburger lemondott állásáról.

A danzigi szenátust Strassburger lengyel főbiztosnak ez a váratlan elhatározása nagyon kinosan érintette. Valószínűleg már most megindítják az eljárást a kampóskeresztes hősök ellen és bizonyára példás büntetésben fogják őket részesíteni.

— **Vitaestély a szocializmus és a cionizmus viszonyáról.** Ma, 22-én, szerdán este fél kilenc órakor Jámor Ferenc, az Uj Kelet szerkesztője „Cionizmus és szocializmus” címen tart előadást a Kautsky-kör előadássorozatának évről-évről. Az előadás után vita lesz, ami előreláthatólag széles kereteket fog felölelni. Az előadás az Építőmunkás-Otthonban, Strada Väii, Patak uca 7. lesz megtartva. Belépés díjtalan, vendégeket szívesen látunk.

— **A tápanyagok salakjának, bomlási termékeinek 24 óránként távozni kell a szervezetből.** Artin dragée az a szer, amely fájdalom nélkül, biztosan és kellemesen végzi el a béltisztítást nehéz feladatát. Kérje orvosától.

*Fürdőszoba, cselédszoba,
 dőszoba, konyha, éleskamra,
 hálószoba, ebédlő, budoire,
 férfi szoba, régiségek szobája, gyermekszoba, dohányzó
 és játékszoba, utazás, sport
 és vadászszoba, kert-otthon,
 büffé, cukrászda, pékség,
 kertészet, avarium, művészet,
 iparművészet tanulmányok*

— **Folyóba zuhant a vonat, negyven ember meghalt, huszonhét súlyosan megsebesült.** Londonból jelentik: A Kanton-Hongkong közötti vasuton a személyvonat alatt egy vasuti hid leszakadt. A szerelvény négy kocsija a Si-kiang egyik mellékfolyójába zuhant. Egyes jelentések szerint több mint negyven a halálos áldozatok száma. Eddig hét holttestet vetett fel a folyó s 27 súlyos sebesültet mentettek ki.

— **Orvosi szakülés.** Paul Ehrlich orvostudományi egyesület folyó hó 16-án tartotta 11-ik szakülését az orvosok élénk érdeklődése mellett. Dr. Weisz Fülöp a vészes vészeségységről tartott előadásával kapcsolatban, beszámolt néhány sikeresen gyógykezelt esetéről, majd több vérszerményt demonstrált, melyek a vészes vészeségységekben szenvedő betegek jellemző vérséjt elváltozásokat mutatták. Ezután dr. Farkas Imre ötnegyed óras előadásában ismertette a savbázis-egyensúly lényegét és gyakorlati jelentőségét. Alapos felkészültséggel ismertette a savbázis-kérdés alapfogalmait, majd az egyes korformákból vett példákkal bizonyította a savbázis nagy fontosságát.

— **Brüsszelben sztrájkba léptek a lapszedők.** Brüsszelből jelentik: A lapszedők sztrájkba léptek a belga fővárosban. A lapok megjelenése csak nehézségek mellett volt biztosítható, mert a vállalatok alig néhány szervezeten kívüli munkást tudtak felhajtani.

— **Készül a Nemzetközi Mezőgazdasági Hitelszövetkezet szabályzata.** Genfből jelentik: Az Európa tanulmányi bizottság albizottsága 11 állam delegátusainak részvételével megkezdte a nemzetközi mezőgazdasági hitelintézet felállítására vonatkozó tervezet szövegezését. A javaslatot az Európa-bizottság májusi üléséig el fogják terjeszteni. Ma általános vita volt.

Csofodolatos összhangy, az utolsó szegig tökéletes kiállítását nyitjuk meg április 29-én a vármegyeháza dísztermében.

— **Elektrifikálják az angol vasutakat.** Londonból jelentik: Az angol vasutak villamosításának tanulmányozására kiküldött bizottság befejezte munkáját. Az elkészült tervezet szerint 400 millió fontba fog kerülni, 23 ezer mérföld angol vasutonal elektrifikálása, amelyet 15 éven át mintegy hatvanezer munkással lehet végrehajtani.

— **A kolozsvári Palesztina Hivatal értesíti az érdeklődőket,** hogy a legközelebbi direktahajó Konstancából Palesztinába május 16-án és a következő hajó május 18-án indul.

— **290 millió bushel eladatlan búzát visz át az új termelő évre Amerika.** Londonból jelentik: A Times newyorki jelentése szerint Amerika a régi termésből 290 millió bushel eladatlan búzát visz át az új termelő évre.

— **Az argentinai gabonaexportőrök tartózkodnak a kínálattól.** Newyorkból jelentik: Az argentinai gabonaexportőrök egyelőre tartózkodnak a kínálattól, amióta a kormány felszólított intézett az összes mezőgazdasági termelőkhoz, hogy tiz százalékkal csökkentsék búzatermelő területeiket.

50 százalékos

vasuti kedvezmény ápr. hó 29-től május hó 9-ig Kolozsvárra „Milyen legyen az otthonom?” kiállításra. Utazási igazolványok az ország összes menetjegyirodáinál.

NAPROL-NAPRA

A napokban nyitották meg a berlini Szeccessió kiállítását, amely alkalommal több műkritikus beszédet tartott. Amikor dr. Eckard kritikus a megnyitóbeszédben éles kritika tárgyává tette a kiállítási tereben elhelyezett festményeket és azokról nem a legelismertebbnek nyilatkozott, a jelen volt festők olyan botrányt rögtönöztek, hogy az ünnepeket félbe kellett szakítani.

A braunschweigi pénzügyminisztérium kényszernyugdíjazásokkal óhajtott könnyíteni az állami költségvetésén. Ez a törekvése azonban kudarcra végződött, mert a nyugdíjazások végrehajtása után kiderült, hogy a költségvetés tizmillió márkával emelkedett. A költségvetés emelkedésének az az oka, hogy a nyugdíjazott tisztviselők nagyrészen a helyébe új erőket kellett alkalmazni, mert a megmaradtak nem győzték a munkát.

Az angol, francia és német tőzsdei szikratáviró szolgálat jelentéseit Emdenben és Bremenben illetéktelenek lehallgatják és a kurzusokat tőzsdei spekulációk céljára felhasználják. A német hatóságok nyomozzák a titokzatos társaságot, akik megmagyarázhatatlan uton birtokába jutottak a titkos chifre-kulcsnak s így felhasználják a tőzsdei jelentéseket.

— **A ma, szerda esti Diensten a helyi csoport nagyválasztmánya tart gyűlést,** melyen a vezetőség beszámol eddigi működéséről s megállapítja a további munka programot. A vezetőség ezúton is kéri az összes választmányi tagok megjelenését.

— **A kolozsvári Habima Zsidó Szintársaság felkéri összes tagjait,** minden eddig felvételre jelentkezett és azokat a férfiakat, vagy nőket, kik tehetséget éreznek magukban a komoly jiddis szintársasághoz, hogy csütörtökön, 23-án délután pont 5 órakor a Zs. N. Sz. irodájában. (R. Ferd. 30. I.) feltétlenül megjelenjenek.

— **Lemondott a bolgár kormány.** Szófiából jelentik: Liapesev miniszterelnök a ma megtartott minisztertanács után kihallgatáson jelent meg Boris király előtt és benyújtotta a kormánya lemondását. A király a lemondást elfogadta és megbizta a leköszönt kormány tagjait az új kormány megalakulásáig az ügyek továbbvitelével. Boris király már megkezdte a kibontakozásra irányuló megbeszéléseket a pártvezérekkel. Politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy Malinow megbízatása van előtérben, de ugyanekkor hangoztatják, hogy Malinow vállalkozása meg fog hiúsulni s így valószínű, hogy újra Liapesev fog kormányt alakítani.

TUDJA ÖN MÁR

hogyan feltűnő olcsón hol vásárolhat szövetet és bélést?

RIGÓ LAJOS

kül- és belföldi szövet és bélés áruházában Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii (Főtér) No. 5

140 cm tiszta gypju szövet . . . . . 160 lejtől

140 cm tiszta gypju kamgarn . . . . . 430 lejtől

Szabók legolcsóbb bevásárlási helye

aja Snowden palesztinai asosságáról

A Lloyd George gyszabásu banketes tudósítást kötet Mrs. Snowden, iszter felesége, aki tkészebb cionista-beszédet tartott, özött ezeket mon-

al ezelőtt kérdezte itikus, hogy van ki a cionizmusnak ment ki Palesztinán, anticionistává hogy ez nem felel s hogy én, amikor nagyobb barátja gyalomnak. Mi, a barátjai azonban y a cionisták egy nehézségeket. Nem ok, hanem azokra kik nagyon türelémszeríteni akar-hogy ügyük mellé, ha inkább meg-t az ügy igazáról. igazán nem kerül

orán Mrs. Snowden a zsidó fiatalság respektálja a val-

ártam Palesztinát és meglátogattam helyeket, így többet, ahol Gideon a, hogy én magam indulva, mint az alemberek. Azok, be veszik, jól ten-ák, hogy Nagy-a a cionizmushoz bibliai hagyomá-

felelt Mrs. Snowden-entette, hogy a z illusztris hölgy em ragaszkodniak radióikhoz, mint keresztény látó-ikor Kuk jeruzsálaki panaszt emelt juság által való t, a főrabbi ezt a Templom fenn-p kivételével nem e, az is csak jóm onban amikor a ugyanazon a he-sok egyszerű zubk, akár csak köz-hogy néhány lá-esztinába, ahogy ne. Ha azonban kel állanak a tört-például ott, ahol dolják meg, hogy Gideon leszárma-álni lehet kapával szeméi vannak, az a munka át van s lelkesültséggel. unka kétségtelenül os fajtája.

Megjelent?

ZT OJ

mérlegén

ern Ignác
 liegei egyetem filo-
 áltásán)

és portó

zónél: Cluj Str. Al-
 az Uj Kelet könyv-
 előzetes beküldése
 ett

polja

KÖZGAZDASÁG

A kisbankok beszüntették a kihelyezéseket

Cluj-Kolozsvár, április 21. Az új kamattörvény hatása napról-napra élesebben jelentkezik. Az első lépés a betéti kamatok leszállítása volt, amelyet már majdnem minden pénzintézet keresztülvitt. A nagyobb pénzintézetek egy-két százalékkal, a kisebb pénzintézetek három-négy százalékkal szálították le a folyószámla és betéti kamatokat. Most azután bekövetkezett az is, amit mindenki előre látott, hogy

a kisebb pénzintézetek beszüntették a kihelyezéseket. Ennek az a magyarázata, hogy a kisbankok eddig maguk is 14 százalékot fizettek a betétekért, most pedig a kihelyezésekért sem lehet magasabb kamatokat szedni. A hiteleknek ez a megszorítása elsősorban a kisebb vidéki pénzintézetekre vonatkozik, amit természetesen a kisemberek éreznek meg elsősorban.

Bejelentette fizetésektelenségét és felszámol a temesvári Weisz Lipót textilnagykereskedő cég

A bankok hitelmegvonásával indokolja fizetésektelenségét az országos hírű cég. A fizetésektelenség nagy riadalmat keltett

Timisoara-Temesvár, április 21. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Bánát közgazdasági életének szomorú szenzációja van. Az egyre súlyosbodó gazdasági krízis újabb áldozatot szedett a temesvári piacon. A harminc éves Weisz Lipót textilcég ma bejelentette, hogy országos viszonylatban is előnyösen ismert üzletét felszámolni kénytelen. A textilcég tulajdonosa, Baruch Lipót indokolja a likvidálás szükségességét, hogy a bankok váratlanul

megvonták a hitelt.

A rendkívül nagy üzletkörrel rendelkező cég ugyanakkor bejelentette, hogy fizetéseit ideiglenesen beszüntetni kénytelen. Ez a hír annál is inkább váratlanul érte a cég hitelezőit, mert a Weisz Lipót cég mindig a legjobb hírből állott. A hitelezőkkel megfelelő kiegyezésre lehet számítani. A cég státuszának összeállítása most folyik.

A Párisi Mintavásár

A gazdasági válságtól lesújtva, az iparosok nagyobb számban jelentkeznek, mint bármikor a párisi Mintavásárra, mely május hó 9. és 25. között lesz megtartva. A kiállítók száma meghaladja a 7.600-at, melyből cca 10 százalék külföldi, több mint 30 nemzethez tartozik. A kiállítás helye egy kb. 400.000 négyzetméteres területet foglal el.

A külföldről és vidékekről érkező kérések után itélve, melyek naponta érkeznek a vásár rendezőségéhez, valamint a különböző fiókokhoz ez alkalommal igen jelentős üzletkötésekre számíthatunk.

Szigorúan ellenőrzik a banktisztviselők munkáidejét. A kolozsvári műügyi inspektorátushoz rengeteg panasz érkezett amiatt, hogy egyes kolozsvári

pénzintézetek jóval a munkaidőn túl is foglalkoztatják tisztviselőiket. A munkaügyi inspektorátus erről a helyzetről jelentést tett a munkaügyi miniszternek, mely ennek következtében arra utasította az inspektorátust, hogy a legszigorúbban ellenőrizze a pénzintézeteket abból a szempontból, hogy betartják-e az alkalmazottak foglalkoztatására vonatkozó rendelkezéseket. A kolozsvári munkaügyi inspektorátus ennek a rendeletnek érvényét szerzendő, munkaszüneti napokon razzikiákat készülni tartani.

Az UGIR biztosítási akciója. A Romániai Gyáriparosok Szövetsége komolyan foglalkozik a gyárak biztosításának centralizálásával. Ez az akció válasz akar lenni a biztosító intézetek törekvésére, mely az idegen biztosító intézeteknek a román piacra való bevonulását akarják megakadályozni.

Színház—Mozi

Román Opera műsora

Szerda, apr. 22: Rigoletto.
Csütörtök, apr. 23 (délután): Hoffmann meséi.
Péntek, apr. 24: Lakmé.
Vasárnap, apr. 26 (délután): Rigoletto.

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRODAJÁNAK KÖZLEMÉNYEI

Szezonzáró előadások a színházban: minden este mozihelyárral. A kolozsvári Magyar Színház tavaszi szezonja április 30-án bezárul, a nyár végéig most már rendszeresen csak mozielőadások lesznek a Színházban. Az igazgatóság a nagyközönség szélesebb rétegei számára is lehetővé akarja tenni, hogy az évad legsikerültebb darabjait megnézhesse s ezért úgy határozott, hogy a szezon végéig most már minden előadást 10, 20, 30, 40 és 50 lejes mozihelyárral tart meg. A szent láng mai előadását tehát már ilyen helyárral mellett tartja meg a színház. Nem kétséges, hogy Maughamnek ez a páratlanul izgalmas, érdekesítő, az emberi élet legmélyebb titkaiba világító da-

rabját zsufolt ház fogja végignézni. A főszerepeket most is Poór Lili, Kaszab Anna, Szentgyörgyi Mária, Fekete Mihály, Tóth Elek, Forgács Sándor, Nyerges Ferenc alakítják. Ugyancsak mozihelyárral tarják meg a csütörtöki ünnepnap két előadását is. Csütörtök délután Az okos mama című briliáns operettjüdüdság megy, Poór Lilivel, Kertész Mancival, Komár Juliskával, Földényivel, Tompával, Ihással, Réthelyvel, Selmecezyvel. Este pedig a Cigányszerelem megy, új betanulásban. A Cigányszerelemben Karácsonyi, Kertész Mancsi, Szabó Ica, Nádor, Réthely, Leövey, Selmecezy, Fülöp lépnek fel.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA

Szerda este 9 órákor: Szent láng. (Poór Lilivel. 39. B. bérlet, mozihelyárral.)
Csütörtök d. u. fél 3 órákor: Az okos mama. (Mozihelyárral.)
Csütörtök este 9 órákor: Cigányszerelem. (Operettreprez. Karácsonyi, Kertész, Szabó Ica, Nádor, Tompa, Ihással. 40. A. bérlet. Mozihelyárral.)
Péntek este 9 órákor: A család esze. (Ujdonosság, 40. B. bérlet. Mozihelyárral.)
Szombat d. u. fél 3 órákor: Süt a nap. ifjusági előadás. Mozihelyárral.)
Szombat este 9 órákor: Csodabár. (Karácsonyi, Kertész, Nádor, Földényi,

Ihással, új nemzetközi attrakciókkal. Mozihelyárral.)
Szombat este negyed 12-kor: Ihász Aladár színiiskolájának vizsgálóelőadása. mozihelyárral.)
Vasárnap d. u. fél 3 órákor: Ferike, mint vendég. (Ujdonosság, Poór Lilivel. Mozihelyárral.)
Vasárnap este 9 órákor: Szibill. (Operettreprez. Karácsonyi, Kertész, Szabó, Nádor, Tompa, Ihász fellépése. Mozihelyárral.)
Hétfő este 9 órákor: Ejjeli menedékhely. (Gorkij Maxim 4 felvonásos drámája, az irodalmi munkásciklus utolsó estéje, a három munkásciklus-láda fellépésével, Kaszab Anna és Fekete Mihály bucsuja. 39. premiérbérlet. Mozihelyárral.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI MÜSORA

RAPID SZERELEM NÁSZHAJÓ

A Magyar Színház új kettős műsora szenzációs sikerrel került bemutatásra a tegnapi első napi előadásokon, szakadatlan harsogó kacaj kísérte annak minden egyes jelenetét. Ugy a Rapid szerelem, mint a Nászhajó minden jelenete páratlanul mulattató, kacagtató. A hihetetlenül groteszk és nevetgető helyzetek egymást kergetik. A főszereplők: Georg Bancroft, Chester Gonklyn, Ruth Taylor és James Hall, a legkiválóbbat nyújtják annak, amit a filmjátszás terén csak elképzelni lehet. Ez a kettős műsor eredetileg csak két napra, keddre és szerdára volt műsorra véve, tekintettel azonban a váratlan nagy sikerre, amit ez a műsor elért, a mozgó vezetősége még egy nappal megtoldotta a műsoron tartást s így az még csütörtökön is két előadásban: d. u. 5 és 7 órákor kerül vetítésre. Helyárrak valamennyi előadás alkalmával 20 és 10 lej.

Csütörtökön d. e. 11 órákor matiné

Csütörtökön d. e. 11 órákor matiné lesz a Magyar Színházban. Vetítésre kerül Harold Lloyd legpompásabb filmje, a Gyáva hős, burleszk vígjáték 8 felvonásban, a főszerepben: Harold Lloydal. Helyárrak 15 és 10 lej.

Szerdán d. u. 3, 5 és 7 órákor nagy kettős premier műsor: Rapid szerelem, vígjáték 7 felvonásban, a főszerepekben: Chester Gonklyn és George Bancroft. A nászhajó. Annie Nichols regénye 7 felvonásban, a főszerepekben: Ruth Taylor és James Hall. Helyárrak: 20 és 10 lej.

Csütörtökön d. e. 11 órákor: Matiné, kacagtató burleszk műsorról. Helyárrak: 15 és 10 lej.

Csütörtökön d. u. 5 és 7 órákor nagy kettős műsor: Rapid szerelem, vígjáték 7 felvonásban, a főszerepekben: Chester Gonklyn és George Bancroft. A nászhajó. Annie Nichols regénye 7 felvonásban, a főszerepekben: Ruth Taylor és James Hall. Helyárrak: 20 és 10 lej.

RADIO MÜSOR

IDŐ: KÖZÉPEURÓPAI Szerda, április 22.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: Hírek időjelzés, 16: Jazz. 17: Hírek. 17.15: Grammfón. 18: Rádiógyetem. 20 Grammfón. 20.30: Francia lecke. 22: Operett. Utána hírek.

Budapest. 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. 12.05: Hangv. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 3.30: Morse-tanfolyam. 4: Háztartási kérdésekre feleletek. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Felolvasás. 5.30: Magyar nóták. 6.30: Olasz nyelvoktatás. 7: Zenekari verseny. 8: Tarkaest. 9.40: Tisza István emléklakoma. Utána: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. Majd: A Fejes-jazz.

Bécs. 20.05: Mildöcker: A hét sváb e. népoperaja.

Berlin. 21.40: Rádiózenekar.

Breslau. 19.30: Valentin Károly énekes grammfónon.

Langenberg. 21.30: Népdalok.

Varsó. 19.55: Grammfón. 22.15: Hangverseny.

Poznan, Kattowic. 20.30: Zenekari hangverseny, széopránénekek.

Milánó. 21.30: Szimf. hangv. Massenet, Dvorak, Paribeni, Wagner művei.

Róma. 21: Opera.

Prága. 20: Filh. hangv.

Pozsony. 19.05: Operaáriák.

Osló. 20: Rádiózenekar. Mozart, Berlioz.

Beethoven, Rimszkij—Korszakov műveiből.
Toulouse. 20.30: Operadalok. 23: Műdalok. 23.30: Katonazene.

Csütörtök, április 23.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: Hírek, időjárás, grammfón. 16: Zenekar. 17: Hírek, időjelzés, 18: Rádiógyetem. 19: Grammfón. 19.30: Angol lecke. 20: Hegedűhangv. 20.30: Felolvasás. 20.45: Hírek.

Budapest. 9.15: Grammfón. 9.30: Hírek. 12.05: Szalózenekar. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Szabad Egyetem. Utána: Pontos időjelzés, időjárás. 5.10: A földművelésügyi minisztérium előadásorozata. 5.45: Balettmuzsika. 6.45: Előadás. 7.15: Angol nyelvoktatás. 7.45: Hangv. Utána: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. Majd: Cigányzene.

Bécs. 20: Dalest. Brahms, Schumann, Mozart, Strauss művei. 2.30: Wagner: Tristan és Izolda e. operája.

Berlin. 21.10: Zenekari hangv.

Breslau. 20.30: Filh. hangv.

Lipsee. 21.10: Szimf. hangv.

Varsó. 20.30: Könnyű zene. 22.15: Hangverseny.

Kattowic. 22.15: Hangv.

Milánó. 21: Opera.

Róma. 21.05: Hangv.

Prága. 19.15: Operaáriák.

Pozsony. 17.50: Rádiózenekar.

Osló. 20.30: Karének.

Primăria Municipiului Cluj.
No. 6635/1931.

Anunț

Municipiul Cluj închiriază prin licitație publică cu oferte în scris, închise și sigilate pe durata de 3 (trei) ani dela 1 Iulie 1931 următoarele localuri de prăvălie situate în clădirea Primăriei din Calea Regele Ferdinand 28-a colț cu strada Barițiu:

1) localul No. 3, ocupat de dna Schwartz Elena;

2) localul No. 13, ocupat de Dl. Balla Joan;

3) localul No. 14, cupat de Dl. Kirkosa Juliu;

4) localul No. 15, ocupat de Dl. Matis Mihai.

Licitațiile se vor ținea în conformitate cu dispozițiunile cuprinse în art. 88—110 din legea Contabilității publice în ziua de 28 Mai 1931, ora 11 a. m., înaintea Comisiei de licitație, sala de sedințe.

Odată cu predarea ofertei concurenții vor preda la mâna dlui președinte al Comisiei numite o garanție provizorie în numărul sau efecte garantate de stat egală cu 5% din suma oferită drept chirie pentru durata susindicată.

Condițiunile de licitație se pot vedea în biroul Serviciului Economic.

Cluj, la 17 Aprilie 1931.

Primăria Municipiului Cluj.

Apro hirdetése

Sapkgagyár, nagyobb vidéki üzem, szabást keres. Csak elsőrendű önálló szakember jelentkezzen. Ajánlatok „Sapkgagyár” jellegre.

Kereskedelmi végzettségű komoly munkaerő minimális fizetésért állást vállal. Levelet „Szerény” jellegre a kiadóba.

Két 24 éves, szép és csinosnak mondott, intelligens zsidó urileány házasság céljából urifüki ismeretségét kéri. Kor 28-tól 35-ig. Csakis biztos egzisztenciájú, szimpatikus fiuk pályázzanak. Hozomány 400.000 lej. „Szöke leányok” jellegre.

Háromszobás komfortos, kertes villalakás május elsejére kiadó. Léb, Str. Măloasa 7.

Azonnal elfoglalható egy vagy kétszobás irodahelyiségek, kiválóan alkalmas ügyvéd, vagy orvosi rendelőnek. Cal. Reg-Ferdinand 8. számú házban kiadók. Ertekezni ugyanott Sipos hárisnyüzletben.

Megbízható, ügyes fiatalember bármilyen állást vállal. Cim a kiadóban.

XIV. ÉVF.
Cluj—Kolo
április 23
5691 É

Uj Kelet az
házasági
napil
Közelik után
hárta megjelöl
Műiratokat ne
megörésükre

Ha azt

hogy az
az erdély
egyetlen
zavartala
sitse k

küld
pontosan

A legér
ep

Az angol alsó munkáskormány új játszódtott le a leg Talán azt lehetne ben a legjelentősebb hogy tulajdonképp nem történt, hisze vok egy törvényje le. Az esemény is az volt, hogy a képviselőtagjai le vatívok orosz dum latát, hanem az a egy képviselő tett a konzervatívokna hogy Oroszország arán jönnek létre a gy első sorban öki iránt, hogy az a birtokain is szűnj munka és a brut minden formája.

Nagyon őszinte szavak ezk. Bátor jólértelmezett egy nyójén a hamisítá Onkritika van b egyben a politik olyan váratlan me nem esoda, hogy a fos vereségét ho hogy az összes pá lamentek és az ös másközötti viszony érkeztek el arra a lyen az angol mu érvei kibontakozta minden párt, mi minden ország elf hogy mielőtt a má sági és társadalmi előbb a maga por gát sóprésre és p mindazok a surlóc surlódásokból és e gonoszszágok és enyhébbek lehetné ban.

Mert hiszen am zervatívokra, az bolsevistákra. Az kétségkívül lendül maga speciális európai gazdaság koncepciótlansága zasztó válságot, a milliók tömegeit, lanság és nyomor doznak, — de ug ró, hogy Oroszor terror az ur a tön legértékesebb oros az európai viszon hallatlanul alacs ének. Franciaors tesz szemrehányás jedésért és a rev